

BILTEN SDP-a VELA LUKA

Izdavač:

Općinska organizacija Socijaldemokratske partije Hrvatske Vela Luka
br. 7, kolovoz 2016.

VUK DLAKU MIJENJA ...

i stoga zaokružite listu br.

12

Narodna koalicija

***Siguran smjer za
Hrvatsku!***

GLAS ZA HDZ = GLAS PROTIV LUŠKIH INTERESA!

O JOŠ JEDNOJ NEPRAVDI

Iako su novi ministri vlade HDZ-a i Mosta najavljivali velike reforme i spašavanje Hrvatske, u stvarnosti su spašavali same sebe. Jedan od tih ministara bio je i onaj zdravstva Dario Nakić. Najavljivao je čuda, spas zdravstvenog sustava, a onda ga je doveo pred potpuni kolaps. I mi

Ovu 2016. upamtit ćemo po još jednoj nanijetoj nam nepravdi - izmještanju Hitne medicinske službe.

Napravljeno je to po političkom diktatu HDZ-a.

Lučani ćemo ga dobro upamtiti jer se nije udostojao posjetiti Velu Luku i saslušati nas, ni na opetovane pozive. Zbog takvog odnosa nepoštovanja, potpunog ignoriranja jedne čitave sredine, odbacivanja snage argumenata, u potpunosti je zaslužio Povelju nečasnog građanina ovog mjesta. Kada je najavljivao izmještanje Hitne medicinske službe u Blato, obrazlagao je to "povećanjem dostupnosti i povišenjem kvalitete pružanja medicinske skrbi". Odmah se vidjelo da takvo šturo obrazloženje nije temeljeno na stvarnim i objektivnim potrebama, već isključivo političkim. Realno stanje na terenu govorilo je da se u Domu zdravlja u Veloj Luci nalazi sva dijagnostika, laboratoriji i ordinacije nužno potrebne radu Hitne medicine (RTG, UZV, hematološko-biokemijski laboratorij, mikrobiološki laboratorij, ortopedsko-traumatološka ordinacija sa gipsaonom, ginekološka ordinacija, rađaona i soba za roditelje). Isto tako, u neposrednoj blizini nalazi se

Ignorirajući sve argumente i zdravu logiku, Hitna se izmjestila. Politika se ponovno svela na parcijalnu korist i poticanje zle krvi među susjedima.

Specijalna bolnica Kalos sa svojim specijalističkim službama. S druge strane, prostor za Hitnu medicinsku pomoć u Blatu je neadekvatan, a ordinacija, previjalište i soba za opservaciju nisu fizički povezani. K tome, Vela Luka je i dalje najveće mjesto na dalmatinskim otocima, a stanovništvo joj se tijekom ljeta višestruko povećava. Sve to govorilo je u prilog da se premještanje neće povećati dostupnost pacijentima, kako je najavljivao ministar, već otežati.

Svi ovi argumenti nisu razuvjerali našeg ministra Nakića, koji će se vjerojatno pokazati najgorim ministrom zdravstva u povijesti Hrvatske. Da uopće ne želi razmotriti stvarno stanje i da radi isključivo po političkom diktatu nezasićenog kompanjona Bačića, pokazao je svojom izjavom u

Korčuli. Zbrisavši s otoka, poručio je kako Hitna mora u Blato, jer Lučani ionako imaju bolju medicinsku skrb. Nije ni bio svjestan da time sam sebi skače u usta i ruši sustav koji bi trebao biti izgrađen na kvaliteti usluge.

Ništa nije pomoglo. Ni peticija, ni prosvjed, ni novinski članci. Takve su bile želje HDZ-ovog moćnika

Branka Bačića, kojemu nije do ravnopravnosti na otoku. Čula su se prethodnih mjeseci opravdavanja iz Blata da je riječ o dogovoru iz 1979. A što je s dogovorom za Potirnu iz 1950.-51? Uzimamo ono što nam odgovara, a odbacujemo ono što nam ne ide na ruku.

Posljednji radni dan Hitne u Veloj Luci bio je 30. lipnja. Nakon godina uzornog rada na zadovoljstvo svih pacijenata zapadnog dijela otoka, nakon jasno izražene želje osoblja Hitne za ostankom, nakon svih predočenih argumenata.

Blato i Vela Luka moraju i dalje živjeti jedan pored drugog i surađivati. Ali isključivo kao ravnopravni partneri. Ne koristiti

Naizgled se čini da je Vela Luka na koljenima. Neki to i priželjkuju. No, mi imamo snagu i kapacitete da se ponovno uzdignemo. SDP je jedini jamac takvog puta.

političke utjecaje za podčinjavanjem, što je dosad bila praksa, već za zajednički interes. U slučaju Hitne službe, interes Blata se trebao podudarati s interesom Luke zbog sigurnosti pacijenata. Ovih dana se to jasno pokazuje. Zaprmljeni pacijenti moraju se iz Blata voziti u Velu Luku zbog dijagnostičke službe i drugih specijalista. Radi se o neracionalnom i nepotrebnom razvoženju pacijenata na relaciji Blato - Vela Luka.

Naizgled se čini da Vela Luka u posljednje vrijeme samo prima udarce. Osjeća se i zlorabi njezina slabost, prouzrokovana novim stečajem Grebena. No, Vela Luka ima snage da se ponovno osovi na noge. Vela Luka neće, kao što neki priželjkuju, postati zavisna i luka drugih. A SDP je, bez obzira na sve svoje slabosti, u postojećoj političkoj konstelaciji jedini jamac za zaštitu luških interesa. Drugog nema!

GLAS ZA MOST = GLAS ZA KOALICIJU HDZ-a I MOSTA!

NARODNA KOALICIJA ĆE PODUPRIJETI LUŠKE PROJEKTE

1. Osigurati financijska sredstva za **završetak izgradnje pomorskog terminala** i osigurati sredstva za **ribarsku luku** u sklopu pomorskog terminala.

2. Poduzeti sve kako bi se **investicija izgradnje novog dijela Specijalne bolnice Kalos** (oko 70 milijuna kn) mogla isfinancirati sredstvima europskih fondova. Ministarstvo regionalnog razvoja još je prije 2 godine izradilo "feasibility" studiju i opravdalo investiciju. Specijalna bolnica Kalos je jedini gospodarski subjekt (pored hotela) koji još radi i zapošljava oko 150 radnika.

3. Ishoditi **suglasnost za izgradnju Luke nautičkog turizma** što predstavlja jedan od važnih razvojnih projekata općine Vele Luke te ispraviti dosadašnje

propuste institucija na ovom planu.

4. Osigurati sredstva preko resornih ministarstava i Hrvatskih voda za **nastavak izgradnje vodovodne mreže u pravcu Privale i Poplata**.

Završetak pomorskog terminala, izgradnju novog dijela Kalosa, nastavak vodovoda po uvalama, kanalizacije, rad Hitne službe u Veloj Luci...

5. Raditi na **poboljšanju pomorske povezanosti Vele Luke i otoka s kopnom** i uvesti novi trajekt s kapacitetom od

najmanje 100 vozila i brzinom 25-30 čvorova. Sufinancirati katamaransku liniju Vela Luka - Pescara tokom ljetne sezone. Linija je bila u funkciji 2015., a za vrijeme HDZ-ove vlade je ukinuta.

6. Osigurati sredstva za **nastavak izgradnje kanalizacijskog sustava**.

7. Podupirati rad općine u **pravičnom rješenju spora oko općinskih granica**.

8. Riješiti **problem rada hitne medicinske službe** koja je izmještena iz Vele Luke isključivo zbog političkih razloga.

9. Podupirati **projekt Poduzetničke zone** i obrtništva.

10. **Ubrzati elektrifikaciju Vele Luke i okolice...**

IZ STRANAČKOG ŽIVOTA

Pobjeda na Parlamentarnim izborima 2015.

Početkom studenoga održani su nikad neizvjesniji parlamentarni izbori. U Republici Hrvatskoj su jednak broj mandata osvojili koalicija "Hrvatska raste" predvođena SDP-om i Domoljubna koalicija. Za razliku od državne razine, u Veljoj Luci nije bilo neizvjesnosti. Lijeve koalicije izvojevala je još jednu uvjerljivu pobjedu osvojivši 1016 glasova ili 48,87%. Na drugom mjestu Domoljubna koalicija 620 glasova ili 29,82%, a slijedio je MOST s 11,59%. Ovaj rezultat u Veljoj Luci bio je najbolji rezultat lijeve koalicije u županiji, ali i u čitavoj X. izbornoj jedinici!

Novogodišnje druženje

Dana 28. siječnja održano je tradicionalno druženje članova i simpatizera SDP-a u Veljoj Luci. U dvorani hotela Korkyra okupilo se gotovo sto Velolučana i gostiju s otoka. Ovog puta je napravljen iskorak pa je okupljenima

predstavljena video prezentacija Foruma mladih. Govorili su predsjednik organizacije Ivo Žuvela, kao i predsjednici foruma Katarina Bikić, Nikola Oreb i Fani Topali. U službenom dijelu programa, kojeg je vodila tajnica Bikić, uručen je prigodni dar najstarijem članu Općinske organizacije Marku Barčotu.

Akcija Foruma žena

Uz tradicionalni Ples povodom Međunarodnog dana žena, u travnju 2016. Forum žena je priredio humanitarnu akciju "Omiljeni cvijet Ane Rukavine".

Bila je to jedna od uspješnijih akcija u čitavoj Hrvatskoj. Tulipani su tog dana preplavili Velu Luku te se prikupilo 4440 kn za sustav dobrovoljnog darivanja koštane srži.

Stranački izbori 2016.

Na izborima za predsjednika SDP-a Hrvatske natjecali su se Zoran Milanović i Zlatko Komadina. Većinu glasova osvojio je Milanović i postao novi-stari predsjednik SDP-a. U Veljoj Luci je zabilježena izlaznost od 45%, a većinu je osvojio Milanović (65%). Na konvenciji 16.4. izabrani su popredsjednici stranke, članovi Predsjedništva i Glavnog odbora. Jedan od novoizabranih članova Glavnog odbora je i Ivo Žuvela Gige pa Vela Luka ponovno ima svojeg predstavnika u ovom važnom središnjem stranačkom tijelu. On je između 16 kandidata u Dubrovačko-neretvanskoj županiji dobio najveći broj glasova (782).

Ivo Žuvela Gige postao je novi član Glavnog odbora SDP-a i potpredsjednik Županijske skupštine.

TRAGOM OBIČAJA

Standarac na Pinskom ratu

Na vrhu Pinskog rata od davnine se postavlja standarac. Ovo usječeno, tanko, visoko i od granja očišćeno drvo bora s manjom krošnjom na samom vrhu, prvi spominje Danijel Knežević u svojim zapisima. Bilo je to koncem 19. st. na vižiju Prvog maja i nije imalo veze s radničkom manifestacijom koja je tek tada uzimala maha u svijetu. S obzirom na položaj, bio je to najuočljiviji i najdominantniji standarac u mjestu, a postavljao se u sklopu prvomajskih svečanosti (majsko drvo), poznatih širom svijeta. Običaj se redovito prakticirao sve do 1943. kada ga je rat zaustavio. Poslije će se ova tradicija neko vrijeme održati upravo na Pinskom ratu, u samoprovzvanoj Ulici Prvog maja.

Standarac na vrhu Pinskog rata postavlja se od davnine kao dio drevnih prvomajskih običaja.

Upravo spomenute 1943. na 1. siječnja, partizani su izveli akciju vijanja crvene zastave u tada talijanskoj Veloj Luci. Bila je to jedna od prvih javnih slobodarskih akcija u okupiranoj Europi. O ovoj akciji se već pisalo, no nikada se nije postavilo pitanje zašto su upravo na tom mjestu izvjesili crvenu zastavu, ili bolje rečeno "ćebe" (kako bi rekao pk. Lenko Žuvela). Odgovor leži upravo u prije opisanom prvomajskom običajnom kontekstu, ustaljenoj rupi za postavljanje standarca i dakako uočljivom položaju.

Poslije II. svjetskog rata ovaj se podvig počeo redovito obilježavati s

podizanjem crvene zastave i detonacijom eksploziva točno u podne na 1. siječnja. Svake godine bi se iznova usjekao bor i uglavio u postojeću rupu. Ne više kao dio drevne prvomajske, već nove socijalističke tradicije. Zadatak organizacije preuzela je na sebe mjesna socijalistička omladina. Tako je prema Programu rada Mjesne konferencije Saveza socijalističke omladine Hrvatske (MK SSOH) za 1984. pod točkom „njegovanje i razvijanje revolucionarnih tradicija“ planirano povodom Nove godine „prema već ustaljenom običaju“ usjeći i postaviti bor na vrh Pinskog rata.

Po tadašnjem predsjedniku MK SSOH Vela Luka Tončiju Donjerkoviću, u organizaciji omladine bi se sve do 1986./87. usjekao što dretiji, viši i tanji bor. To bi bilo vikend prije, najčešće u Žuvan docu. Jednom su ga usjekli na Dubu, a ispao je poprilično veliki te ga je bilo teško dovući. Nakon što bi ga se očistilo od grana do samog vrha i postavilo konop za zastavu, ubacilo bi ga se u postojeću rupu i nabacalo u nju kamenja da se učvrsti. Točno u podne „sparalo bi se“. Za municiju je bio zadužen Tonči Oreb Slavnjak. U ono vrijeme su se prilično ludo slavile Nove godine pa bi eksplozija uzrdmala usnulu Luku. Ekipa bi poslije ispekla meso i počastila se. Omladina je organizirala ovu akciju sve do raspada Jugoslavije.

Kako je osamdesetih bilo sve teže pronaći ekipu i animirati ih, Mjesna zajednica Vela Luka odlučila je 1987. postaviti željezni stup/standarac. Time je okončan običaj sječe bora.

Sve do 1991. na stup bi se točno u podne podignula crvena zastava. Upravo te godine opalila se namjerno (zbog političkih neistomišljenika) veća količina eksploziva. Neistomišljenici su uzvratili. Skinuli su podignutu crvenu zastavu te postavili improviziranu zastavu Europske unije. Bila je to svojevrsna najava kraja starog svijeta i novih vremena. Da bi se sljedeće godine spriječila

slične diverzije, sazvalo se Međustranačko vijeće. Do dugo u noć raspravljalo se o tom običaju. Nakon duge i žučne rasprave svi su se složili da se s običajem treba nastaviti i da je to bio čin hrabrosti u II. svjetskom ratu, što su u početku neki osporavali. No, nije se htjelo pristati da se i dalje postavlja crvena zastava. Nije prošao niti drugi prijedlog o

Od II. svjetskog rata socijalistička omladina preuzima zadatak obilježavanja slobodarskog čina iz 1943. vijanjem crvene zastave na standarcu i eksplozijom točno u podne 1. siječnja.

postavljanju luške zastave već se dogovorilo da to bude službena hrvatska zastava. Zahvaljujući tom međustranačkom dogovoru, običaj na Novu godinu opstao je do dandanas, i u novim društveno-političkim okolnostima.

Danas, kada ipak nešto trezvenije sagledavamo prošla zbivanja i kada sve ono što je jugoslavenska baština nije nužno negativno, vrijeme je za novi iskorak. Taj jedinstveni povijesni događaj, i u

europskom kontekstu, potrebno je promovirati zbog dodatne prepoznatljivosti ovog mjesta. I, zašto ne, turistički iskoristiti. Podne na Novu godinu, pucanj kojim se podsjeća na rat, ali i na slobodu, puna riva, taktovi limene glazbe, čestitke za dobar (bolji) početak, sjajan su okvir za turističke grupe, prezentaciju gastronomske i kulturne baštine. Događaj koji se zbio 1943. nije nimalo nečastan, da bi ga zaboravili i odbacili. (Tonko Barčot)